

Politidirektoratet
v/ Olav Kjetil Moe

NORWEGIAN POLICE SHARED SERVICES

Deres referanse:

Vår referanse:
201600103

Sted, Dato
Oslo, 05.10.2016

**VEDR. HØRING PÅ UTKAST TIL FORSKRIFT OM PLIKT TIL Å STILLE KRAV
OM BRUK AV LÆRLINGER VED OFFENTLIGE ANSKAFFELSER -
BEMERKNINGER FRA POLITIETS FELLESTJENESTER**

Politiets Fellestjenester (PFT) viser til e-post av 24. august 2016 fra Politidirektoratet hvor vi ble forelagt "utkast til forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger ved offentlige anskaffelser" til høring.

PFT har ingen bemerkninger til utkastets §§ 1, 2, 4, 5 og 10. Våre bemerkninger til §§ 3, 6, 7, 8 og 9 er inntatt i det følgende:

§ 3. Hvem forskriften gjelder for

I bemerkningene til § 3 slås det fast at forskriften er foreslått å gjelde for "statlige, kommunale, fylkeskommunale myndigheter og offentligrettslige organer, samt sammenslutninger med en eller flere slike oppdragsgivere" (vår utheving). Videre er det henvist til at dette er i tråd med den nye anskaffelsesloven av 17. juni 2016 nr. 73, § 2 (2) bokstav a til d, og at den bestemmelsen dermed "kan legges til grunn for tolkningen av bestemmelsen".

Vi vil derimot påpeke at iht. nevnte anskaffelseslov § 7 – som er hjemmelen for den foreslåtte forskriften – er plikten til å stille krav til bruk av lærlinger begrenset til "Statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter og offentligrettslige organer", dvs. at "sammenslutninger med en eller flere oppdragsgivere" ikke er omfattet. Forskriftens § 3 kan derfor sies å ha utvidet plikten utover det som følger av loven.

Vi vil også påpeke at dersom en del av hensynet bak ordlydvalget i § 3 er at man skal ha samme tolkning som for anskaffelseslovens § 2 (2) bokstav a til c/d, kan det være hensiktsmessig å heller henvise til nevnte bestemmelse i anskaffelsesloven for definisjonene slik at dette synliggjøres, ref. systemet som er valgt i utkastets § 2. En mulig ordlyd vil da være:

"§ 3. Hvem forskriften gjelder for

Forskriften gjelder for oppdragsgivere som faller innunder definisjonene i lov 17.6.2016 nr. 73 § 2 (2) bokstav a til c/d".

§ 6 Plikt til å stille krav om bruk av lærlinger og § 7 Særlig behov for læreplasser

Vi har ingen konkrete bemerkninger til selve ordlyden i §§ 6 og 7. På bakgrunn av bestemmelsenes ordlyd og departementets bemerkninger til bestemmelsene, vil vi allikevel fremheve at den løsningen som skisseres legger et stort administrativt ansvar på oppdragsgivere innenfor et område hvor de fleste oppdragsgivere har ingen eller liten kjennskap. Hvilke fag- og svennebrev som finnes, når de er relevante for et oppdrag mv. må anses å være en særskilt fagkompetanse. Vi vil derfor påpeke viktigheten av at det foreligger omfattende og god veiledning fra departementet på alle relevante spørsmål fra første virkedag for forskriften. Vi foreslår at det opprettes en egen nettside for dette hvor oppdragsgivere både kan søke opp aktuelle lærlingeordninger for sitt oppdrag, enkelt få vite om tilfanget av lærlingeplasser er slik at plikten i § 6 inntreffer, praktisk veiledning i tolkning og bruk av forskriften, samt eksempler på mulige kontraktsbestemmelser som oppfyller forskriftens krav.

§ 8 Utenlandske leverandører

PFT stiller spørsmålstegn til det administrative ansvaret som legges på oppdragsgiver samt den praktiske bruken av denne bestemmelsen. Hvordan skal en norsk oppdragsgiver ha mulighet til og tilstrekkelig kvalitetssikre at det virkelig er en lærlingeordning som oppfyller kravene? En ting er det faglige aspektet, et annet er hvilket språk et utenlandsk offentlig eller privat organ utsteder dokumentasjon på. Hvem har ansvaret for at den utenlandske lærlingeordningen er faglig god nok, og oppfyller kravene dersom den offentlige dokumentasjonen ikke utstedes på norsk eller engelsk? Vi viser her til alle de praktiske utfordringene tidligere regler knyttet til HMS-attester og skatteattester har fordret offentlige oppdragsgivere.

Vi vil her, som for §§ 6 og 7, foreslå at det gis tilstrekkelig veiledning om dette på en dedikert nettside. En slik side bør inneholde informasjon om de ulike, relevante lærlinge- og opplæringsordningene i de ulike landene, hvilken dokumentasjon som kan kreves, hvordan slik offentlig dokumentasjon ser ut mv.

§ 9 Kontroll

Vår forståelse av bestemmelsens ordlyd er at denne virker å legge en uforholdsmessig stor plikt på oppdragsgiver, og det er noe uklart hvordan oppdragsgiver skal oppfylle kontrollplikten. Det fremstår også som uklart om det er tenkt at det skal oppstilles kvalifikasjonskrav om at leverandøren er godkjent lærebedrift eller om dette er ment kun å være regulert i kontrakten. Slik vi oppfatter dette må kravene uansett ikke være oppfylt ved tildeling av kontrakt, men ved arbeidets oppstart. Dette blir dermed et unødig oppfølgingskrav, som igjen pålegger oppdragsgiver en plikt som kan være vanskelig å oppfylle. Vi vil igjen foreslå at det gis utførlig veiledning til denne bestemmelsen; både hvordan den skal forstås og praktisk benyttes, mulige kontraktsvilkår, kvalifikasjonskrav, hvilke tilfeller som aksepteres etter andre og tredje ledd osv.

Andre momenter – behov for politiattest og/eller sikkerhetsklarering

Vi gjør oppmerksom på at det for mange av politiets oppdrag innen tjenestekontrakter og kontrakter om bygg- og anleggsarbeider, vil være krav til at de som skal få tilgang må levere politiattest og/eller være sikkerhetsklarert/-autorisert før oppdraget starter. Dette vil også

gjelde for mange andre offentlige oppdragsgivere, uten at selve anskaffelsen av den årsak er underlagt forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser av 4.10.2013.

Mange lærlinger vil være umyndige i starten av sin lærlingperiode. For spesielt sikkerhetsklarering/-autorisering minner vi om at "Håndbok i autorisasjon og autorisasjonssamtale" utgitt av Nasjonal sikkerhetsmyndighet, punkt 10.1 stadfester at for umyndige personer er:

"Hovedregelen er at man utviser forsiktighet med å gi umyndige tilgang til sikkerhetsgradert informasjon. Noen unntak foreligger, men autorisasjonen skal da bygge på den autorisasjonsansvarliges vurdering av bl.a. vedkommendes modenhet. Det er ikke anledning til å autorisere personer under 15 år."

På bakgrunn av overnevnte ber vi om at departementet vurderer muligheten for å gjøre unntak fra plikten i § 6 tilfeller hvor lærlingen er umyndig, alternativt gi utfyllende veiledning på hvordan slike tilfeller skal håndteres.

Med hilsen

Nina E. Kornmo

kst. seksjonsleder

Saksbehandler:
Elisabeth Gundersen